

Mijn moestuin en ik

Afl. 23

Ervaringen van een nog altijd lerende moestuinier

De vakantie eind van de zomer in de Eifel doorgebracht. Het weer was meer dan zomers en dan is kamperen een feestje. Met echtgenoot elke dag een mooie wandeling gemaakt en het landschap bewonderd. Na inspannende klim bergopwaarts als beloning genoten van prachtige vergezichten: glooiende akkers, weiden, bossen. Reeën, vossen, roofvogels en zelfs nog een wilde kat gespot. En dan de flora....

Over kruid en onkruid

Na ruim drie weken van afwezigheid is het eerste wat ik doe in mijn moestuin snoeien en onkruid wieden! Heel opmerkelijk. Planten die ik prachtig vind in de vrije natuur worden in de moestuin zonder pardon verwijderd. Zij ontleen hun status blijkbaar aan de plek waar ze groeien. In de vrije

natuur worden ze bewonderd, in onze (moes)tuin is het onkruid, niet gewenst.

Neem nu de haagwinde. Tijdens een van de vele wandelingen kwam ik haar tegen. Zij slingerde zich tientallen meters door struiken en in bomen en bedekte deze als een sluier met haar zuiver witte klokvormige bloemen. Een plaatje. Maar in de moestuin? Haar bloemen zijn net zo schitterend als in de vrije natuur. Zij beschikt echter over het talent om planten in een stevige wurggreep te houden. Mijn rozen, frambozen, stambonen en aardbeien

raken verstikt onder haar stevige omhelzing. En net als bij mensen is deze bezitsdrang niet goed. In mijn tuin beschouw ik het als een verfoeid onkruid, waar ik het hele tuinseizoen mee worstel, maar dat niet uit te roeien lijkt te zijn.

En dan de distel! Zoveel soorten. Ik zag er een met prachtig blad als een speer. Een ander, manshoog, had indrukwekkende bloemhoofden. Ook een distel die kogelvormige zaden met talloze stekels had. De een nog mooier en indrukwekkender dan de andere. Tuiniers echter, ik vorm daar geen uitzondering op, hebben een grote hekel aan de zaadpluizen die, door de wind verspreid, wortel schieten in de tuin. En distels hebben lange penwortels waarmee zij zich stevig in de grond verankeren. Ik heb er na de vakantie een flinke kluif aan ze uit de door droogte keihard geworden grond te krijgen.

Een andere plant is het groot hoefblad. We zagen haar aan de oevers van de talloze beken en beekjes die de Eifel doorkruisen. Wat is zij daar op haar plaats. Haar grote, donkergroene bladeren weerspiegelen in het water. Een prachtig gezicht. Een tuinarchitect had het niet fraaier kunnen ontwerpen. Maar in de tuin is zowel zij als haar minder omvangrijke zusje, het klein hoefblad, niet welkom vanwege hun expansiedrift. Eenmaal toegelaten in de tuin laten zij zich niet gemakkelijk meer verwijderen.

Die eigenschap van landje pik geldt ook voor de reuze balsemien. De massa roze en witte bloemen zweven als wolken hoog boven de omringende planten. Prachtig. Zij wordt ook wel spring balsemien genoemd. Want ingenieus katapult zij na de bloei haar zaden ver in het rond en zorgt zo voor nageslacht. Maar in de tuin wil je haar niet hebben, juist vanwege deze eigenschap.

De reuze berenklauw is ook zo'n geval. Ze groeit meters hoog met schitterend gevormd blad en indrukwekkende bloemschermen. Maar als zij eenmaal zaad heeft gevormd, berg je dan maar! Ik zag haar nakomelingen het en der in een weiland groeien, ver van de plek van de moederplant. De boer mag wel oppassen dat zij de grond niet overneemt.

De plant die er op lijkt, maar dan in ienemienie formaat, is zevenblad. Zij heeft elegant gevormd blad en bloeschermen als kant. In de berm van wegen is het een schitterend gezicht, maar in de tuin is zij een drama, vooral als zij zich in het hart van een plant heeft genesteld. Zie haar dan maar eens uit te peuteren! Zij vermeerderd zich ondergronds door middel van haar wortelstokken. Bij mij zit zij in en tussen de bessenstruiken. Het is mij nog altijd niet gelukt haar daar weg te krijgen.

En zo zagen man en ik tijdens onze wandelingen hoe de planten in het wild naast en door elkaar groeien, ieder op de plek waar zij het meest naar de zin heeft en de kans heeft om tot wasdom te komen volgens het recht van de sterkste. Er komt geen snoeischaar of schoffel aan te pas. Zonder ingrijpen van de mens leven zij in harmonie met elkaar. Moeder natuur regelt het.

In onze tuinen echter willen wij zelf aan de knoppen draaien, willen wij de natuur naar onze hand zetten. Hier zaaien en planten wij, al of niet volgens een van te voren bedacht plan. Wat niet binnen dit plan valt, teveel of te weinig zon, teveel of te weinig regen, plant (lees: onkruid) of dier (slakken bijvoorbeeld!), vinden wij stoorzenders. Op het weer hebben wij weinig invloed (hoewel, op het tegengaan van verdere opwarming van de aarde kunnen wij met gezamenlijke inspanning wel invloed uitoefenen). Maar een ongewenste plant, die zo vrijpostig is om haar plekje op te eisen tussen de beplanting en in de moestuin tussen de rijtjes groenten, dat is andere koek. Niet dat kruid zich daar wat van aantrekt. Want wat is fijner dan al die kale grond, waar je niet hoeft te concurreren met andere planten. Maar als (moes)tuinier heb je daar geen boodschap aan. Dus wordt het, al of niet met harde hand, verwijderd. Kruid is hier onkruid. Tja!

Mildred Steevensz, september 2016